

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Podpora AKTÍVNEHO a zodpovedného občianstva v školách

Príručka pre AKTÍVNE a zodpovedné občianstvo v školách

GYMNÁZIUM
JOSEFA RESSELA

Súkromná základná
škola
Felix

www.ecece.org

Slovakia

odpo
vedná
společ
nost

Learnable

WSB University

Podpora Európskej komisie pre produkciu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža iba názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Tento dokument podlieha licencií [Creative Commons Attribution- ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Pripísané :

Vyvinuté v rámci projektu ACTIVE financovaného programom Erasmus+ (www.active-citizen.eu)

Verzia 2.0 (konečná verzia)

novembra 2023

Obsah

Obsah	2
1. Účel pokynov	3
2. Obsah _ Pokyny	3
3. Hlavný cieľ	4
4. Obsah projektu	4
5. Použitá metodika – ACTIVE Toolkit	4
6. Hlavné témy obsiahnuté v ACTIVE Toolkit	5
7. Realizácia v školách	6
8. Realizácia a aktivity na školách	7
8.1. Slovensko	7
8.2. Česká republika	10
8.3. Rakúsko	11
8.4. Taliansko	14
8.5. Poľsko	17
9. Skúsenosti a výsledky hodnotenia pre učiteľov	23
10. Skúsenosti a výsledky hodnotenia pre študentov	27
11. Učitelia pokračujú v aktivitách	29
12. Model pripravený na použitie v školách	29
13. Závety	32

1. Účel pokynov

Príručka poskytuje skúsenosti s implementáciou inovatívneho prístupu ACTIVE založeného na ACTIVE Toolkit s cieľom inšpirovať široké spektrum stredných škôl na zavádzanie metodík a aktivít do svojich osnov.

2. Obsah _ Smernica

Pokyny obsahujú nasledujúce témy:

Ciele a obsah projektu

- rozsah a ciele projektu

Použitá metodika

- zhrnutie metodiky a prístupu ACTIVE (The ACTIVE Toolkit)

Pilotná fáza – implementácia v školách

- popis aktivít realizovaných v školách
- typu zapojených škôl
- vhodné subjekty na realizáciu aktivít

Skúsenosti a výsledky hodnotenia

- hodnotenie výsledkov pilotnej akcie
- najdôležitejšie poznatky a získané skúsenosti
- skúsenosti od učiteľov
- získané zručnosti

Model pripravený na použitie v školách

- udržateľnosť metodiky a jej nástrojov
- spôsob, akým môžu všetok materiál využiť ostatní učitelia a školy
- odporúčania pre školy

3. Hlavný cieľ

Umožniť žiakom pôsobiť ako aktívni a zodpovední činitelia v demokratickej spoločnosti. Iba aktívni a zodpovední občania, ktorí sú otvorení komunikácii napriek možným rozdielom v hodnotách a potrebách a dokážu reflektovať (možné) dopady svojich rozhodnutí a jednaní, môžu zabezpečiť udržateľné hodnoty a demokratickú spoločnosť.

Zodpovedné konanie predstavuje vedomú reakciu na situáciu, keď si aktér uvedomuje a prijíma svoju úlohu a je otvorený reflektovať dopad svojho konania. Zodpovedné konanie v tomto zmysle je proti nevedomej reakcii na situáciu bez sebareflexie. Preto budeme venovať pozornosť témam, ako sú predsudky, pochopenie situácie a informácií, hodnôt a vplyvov.

4. Obsah projektu

- Vývoj sady ACTIVE Toolkit
- Vzdelávacie a školiace aktivity pre učiteľov
- Pilotáž – implementácia Toolkitu v školách
- Hodnotenie pilotného projektu v školách
- Vypracovanie usmernení

5. Použitá metodika – ACTIVE Toolkit

Toolkit sa skladá z troch častí:

- I. Metodika pre učiteľov
- II. Kniha aktivít pre učiteľov
- III. Pracovné materiály pre aktivity a študentov

I. Metodika pre učiteľov (*tento dokument*) sa skladá z vysvetlenia princípov a termínov a pojmov, ktoré majú byť použité pri implementácii Toolkitu. Cieľom metodiky je poskytnúť zázemie a nastaviť spoločný základ a porozumenie pre učiteľov, aby boli pripravení vziať si sadu nástrojov do triedy.

II. Kniha aktivít pre učiteľov je súbor pracovných činností (scenáre krok za krokom), ktoré môžu učitelia zapojiť do triedy. Aktivity korešpondujú s témami metodiky, takže učitelia môžu ľahko nájsť vhodnú aktivitu pre tému preberanú v metodike. Existuje aspoň jedna aktivita pre tému zahrnutú v Metodike.

III. Pracovné materiály pre aktivity a študentov poskytnúť materiály, ktoré budú študenti používať počas aktivít. Materiály sa skladajú prevažne zo šablón, ktoré môže učiteľ odovzdať študentom pre lepšie štruktúrovanie aktivity.

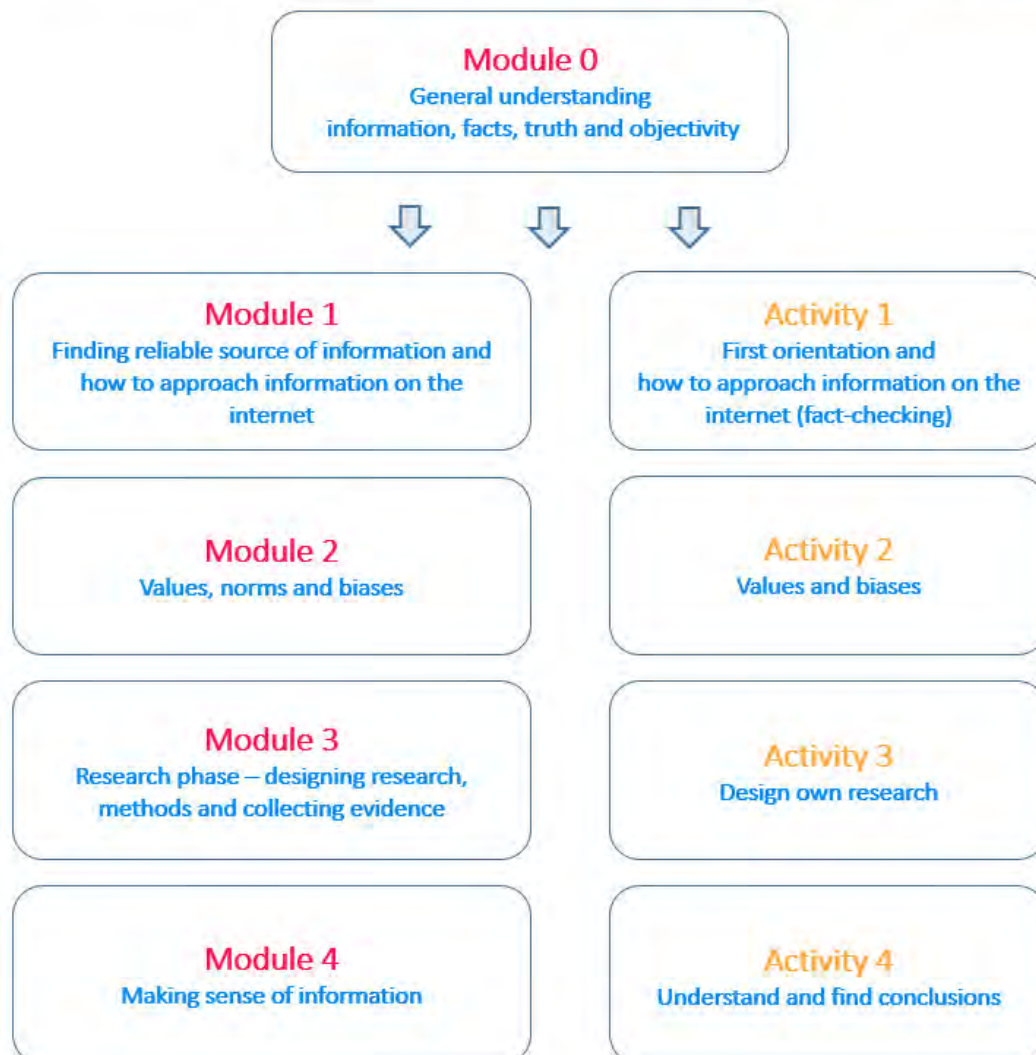

6. Hlavné témy obsiahnuté v ACTIVE Toolkit

Hlavné témy obsiahnuté v ACTIVE Toolkit sú:

- pochopenie pojmov fakty, pravda a objektivita,
- práca s informáciami na internete (ako posudzovať kvalitu informácií),
- ako sa vysporiadať s dezinformáciami a fake news (ako ich identifikovať a ako sa nenechať manipulovať),
- pochopenie role hodnôt, noriem a predsudkov v našom rozhodovaní,
- navrhovanie vlastného výskumu na zhromažďovanie relevantných informácií,
- vyhodnocovanie informácií (dôkazov) a formulovanie záverov pre naše rozhodovanie.

Modules & Activities

7. Realizácia v školách

Aktivity boli priamo realizované v školskom roku 2022/2023 v 5 krajinách: Rakúsko, Taliansko, Poľsko, Slovensko a Česká republika. Celkovo sa do 60 hodín triednych aktivít zapojilo 855 žiakov.

9 škôl v 5 krajinách implementovať metodológiu Toolkit

16 učiteľov zapojených do vzdelávacích aktivít a priamo 15 učiteľov vyskúšali aktivity v školách

855 študentov sa zúčastnilo 28 triednych aktivít s celkovým počtom 60 vyučovacích hodín

Aktivity sa realizovali počas bežného školského vyučovania najmä na hodinách jazykov (taliančina, angličtina), geografie, dejepisu a občianskej náuky.

8. Aj realizácia a aktivity na školách

Nižšie nájdete popis, ako bol ACTIVE Toolkit implementovaný a testovaný v školách v 5 krajinách, ktoré sa projektu zúčastnili.

8.1. Slovensko

Pilotná fáza projektu v škole Felix zahŕňala najmenej trinásť členov učiteľského zboru s rôznou úrovňou vstupu v závislosti od povahy aktivity. Dvaja zamestnanci zastupovali školu na stretnutiach medzinárodných partnerov a koordinovali celkovú implementáciu programu. Ďalší dvaja učители, jeden zo základnej a jeden strednej školy, sa zúčastnili ako osobného školenia, tak on-line workshopov pre učiteľov a boli poverení, aby znalosti a porozumenie plynúce z takého školenia odovzdávali ďalším desiatim kolegom v škole. Na tento účel bol vyhradený čas na porady zamestnancov a učители menej formálne diskutovali o realizácii projektu počas plánovacích stretnutí. Učители sa zhodli na šiestich hlavných aktivitách, ktoré sú v súlade so sadou projektových nástrojov a ktoré, ako verili, najlepšie zvýšia povedomie o falošných správach, dezinformáciách a dezinformáciách v rôznych ročníkoch.

Prístup a obsah aktivít

Aktivita 1 – Konšpirácia Svetového ekonomického fóra

Dvaja učители na katedre anglického jazyka vytvorili osemnásťstránkovú brožúru aktivít navrhnutú tak, aby ilustrovala druhy konšpiračných teórií alebo inak, ktoré obklopujú Svetové ekonomické fórum. Tieto aktivity zahŕňali čitateľské úlohy, aktivity na vyplňanie medzier a diskusné témy. Keď študenti prechádzali brožúrou, boli vyzvaní, aby spochybnili teórie a predložili alternatívne vysvetlenie navrhovaných argumentov.

Aktivita 2 – Študenti skúmajú konšpiračné teórie

Po dokončení úloh obsiahnutých v brožúrke WEF boli študenti požiadaní, aby pracovali buď sami, alebo vo dvojiciach a preskúmali jednu konšpiračnú teóriu hlbšie. Ich úlohou bolo sami rozhodnúť, či má ich zvolená teória nejakú podstatu alebo vierohodnosť. Ich výskum bol potom prezentovaný ako písomná správa, ktorá by tvorila rozprávanie pre jeden úsek dlhšieho videodokumentu. Túto fázu činnosti viedli členovia oddelenia IKT.

Písomné správy boli skopírované a vložené do Parakeet, aby mohli byť prevedené na zvukové, hlasové súbory, ktoré boli nahrané do softvéru na úpravu videa podľa výberu študentov. Videoklipy bez licenčných poplatkov boli potom získané a stiahnuté z radu platforiem a nahrané do sád pre úpravu videa, aby sa vylepšil pôvodné rozprávanie. Výsledkom bol dvadsaťminútový dokument, ktorý sa zaoberal témami ako pätnásťminútové mestá, bezhotovostná spoločnosť a budúcnosť medicíny. Vo všetkých prípadoch študenti došli k záveru, že konšpiračné teórie, ktoré skúmali, pri bližšom skúmaní neobstáli.

Aktivita 3 – časopis Fake News

Učitelia v 8. triede pracovali so svojimi študentmi na vytvorení časopisu Fake News. Študenti boli povinní skúmať príbehy, ktoré boli buď nepravdivé alebo ťažko uveriteľné, zatiaľ čo ostatní písali svoje vlastné originálne príbehy. Tí študenti, ktorí sa rozhodli prispieť falošnými správami, boli požiadaní, aby zahrnuli prvky, ako sú preklepy, gramatické chyby alebo protichodné informácie, ktoré by mohli čitateľov viesť k záveru, že príbeh nie je pravdivý. Zdrojom obrázkov bolo vylepšenie textov a učiteľ pomáhal s formátovaním časopisu pomocou iStudio Publisher.

Aktivita 4 – Študenti za seba, ktorí boli pravdiví alebo falošní

Dokončený časopis bol vytlačený a kópie distribuované medzi študentmi 6. a 7. ročníka. Učitelia v týchto triedach požiadali študentov, aby si príbehy prečítali a sami rozhodli, ktoré sú pravdivé alebo falošné. Čitatelia potom vyplnili krátky dotazník, ktorý bol priložený k časopisu, aby ostatným pomohol pochopiť dôvody svojej voľby.

Aktivita 5 - Slováci sprisahanci

Učiteľ humanitných predmetov, pracujúci so študentmi 1. ročníka strednej školy, vykonal rozšírenú aktivitu hrania rolí. Trieda bola rozdelená do troch skupín. Hlavným cieľom bola analýza jedného z najznámejších slovenských konšpirátorov. Študenti vykonávali výskum pomocou videí, sociálnych sietí a odkazovaním na slovenské konšpiračné časopisy. V nadväznosti na svoj výskum boli študenti požiadaní, aby skúmali, porovnávali a porovnávali výskum ostatných žiakov, ich prejavy, financovanie, dôveryhodnosť a používanie sociálnych sietí.

Ďalšia fáza aktivity bola navrhnutá tak, aby simulovala medzinárodný súd. Študenti boli rozdelení do dvoch veľkých skupín, advokátov a prokurátorov. Tretia menšia skupina bola zvolená ako sudca. Študenti sa snažili nájsť dôkaz, že Muammar al- Kaddáfí bol tyran. Obhajcovia sa snažili nájsť vierohodné dôkazy, že bol diktátorom. V

záverečnom výstupe (proces) predvolali svedkov (študentov), aby na sudcov urobili dojem a presvedčili ich. Nakoniec súd rozhodol, že neboli nájdené žiadne dôkazy.

Aktivita 6 - Odhalenie základných metód manipulácie

Učitelia 7. ročníka pod vedením Moniky Láslopovej predložili študentom vymyslený článok a požiadali ich, aby sa zamysleli nad tým, prečo text nie je pravdivý. Zamerali sa na podčiarknuté pasáže textu a viedli diskusiu o nasledujúcich otázkach:

Na základe čoho ste zistili nesprávnosť informácií?

Aký je zmysel textu, k čomu má čitateľov viesť?

Napadá vás nejaký prípad, keď ste si niečo prečítali online a text vás priviedol k nákupu?

Aktivita 7 - Identifikácia manipulácie v texte a vyhodnotenie informácií z historických prameňov

Študenti 9. ročníka boli požiadaní, aby si prezreli historické plagáty a identifikovali znaky propagandy alebo čo najviac nástrojov propagandy (napr. negatívne nálepkovanie, získanie sympatií peknými slovami, stotožnenie sa so skupinou ako „jeden z vás“ ,...)

Aktivita 8 - Práca s historickými prameňmi a identifikácia hoaxov, práca s hoaxmi

Deti v 5. triede pracovali s informáciami, ktoré sú verejne známe ako podvod, alebo pracovali s informáciami o udalostiach, ktoré sa skutočne stali, ale sú sporné. Úlohou bolo nájsť niekoľko zdrojov, porovnať ich a vybrať informácie, ktoré sa zhodovali, naučiť sa pracovať so zdrojmi a vedieť rozlíšiť pravdivé informácie od nepravdivých.

Aktivita 9 - Médiá pracujú s emóciami ľudí

Študenti v 9. ročníku boli požiadaní, aby kriticky vyhodnotili informácie; rozpoznať nástroje, ktorými neseriózne médiá manipulujú čitateľa. Študenti sa pozreli na obrázky z rôznych zdrojov a požiadali, aby zvažili emócie, ktoré v nich každý obrázok vyvolal? - Prečo je dôležité zvoliť vhodný obrázok pri šírení správ? Čo môže naopak spôsobiť výber nevhodného obrázku? - Mysleli si, že niektoré médiá vyberajú emocionálne zafarbené obrázky zámerne? Prečo? Sú také médiá dôveryhodné? - Mysleli ste si, že je spravodlivé, keď médiá používajú silne emocionálne nabitú obrázky? Prečo áno, prečo nie?

Aktivita 10 – Overte pravosť obrázkov a videí

Študentom 7. a 8. ročníka bolo ukázané, ako overovať pravosť obrázkov a videí pomocou takých zariadení, ako je vyhľadávanie google Reverse Image, online overovanie videa InVID a web France 24 – The pozorovatelia . Študenti potom dostali množstvo obrázkov a požiadali ich, aby rozhodli, či sú pravé, falošné alebo zavádzajúce. Pomocou vyššie uvedených nástrojov študenti skúmali pôvod obrázkov, aby zistili, či ich počítačové vnemy boli presné alebo nie.

8.2.

Pilotná fáza projektu v Českej republike prebiehala na strednej škole: Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim. Do aktivít boli aktívne zapojení traja učitelia humanitných vied a následne boli s projektom obsiahlo oboznámení ďalší učitelia spoločenských vied, celkom deväť ľudí. S projektom bol oboznámený aj celý pedagogický zbor - tridsať deväť ľudí.

Do projektu sa aktívne zapojilo 194 študentov, ktorí si vyskúšali rôzne aktivity na základe didaktického materiálu z projektu – viď nižšie. Zostávajúci naši študenti (celkom 473) boli s projektom oboznámení prostredníctvom distribuovaných letákov a tiež v rámci osláv 160 rokov našej školy, kedy bola projektu venovaná jedna miestnosť pre jeho prezentáciu. Táto prezentácia bola hojne navštevovaná nielen súčasnými študentmi, ale aj bývalými študentmi a priateľmi našej školy.

V rámci projektu sa na našej škole uskutočnilo niekoľko aktivít:

Činnosť „rozpoznávania falošných správ a dezinformácií“

Študenti dostali sadu noviniek a ich úlohou bolo rozpoznať, ktorá je falošná. Študenti pracovali v skupinách a každá skupina mala správy s iným obsahom. My, teda učitelia, sme sa snažili zahrnúť správy, ktoré nebolo možné okamžite identifikovať ako falošné správy. Študenti museli preukázať, že sú oboznámení s témou a získali zručnosti rozpoznať falošné. Aktivita prebiehala v rámci jednej vyučovacej hodiny vo viacerých triedach, zaradení boli žiaci vo veku od 16 do 18 rokov. Výkon žiakov možno považovať za vynikajúci.

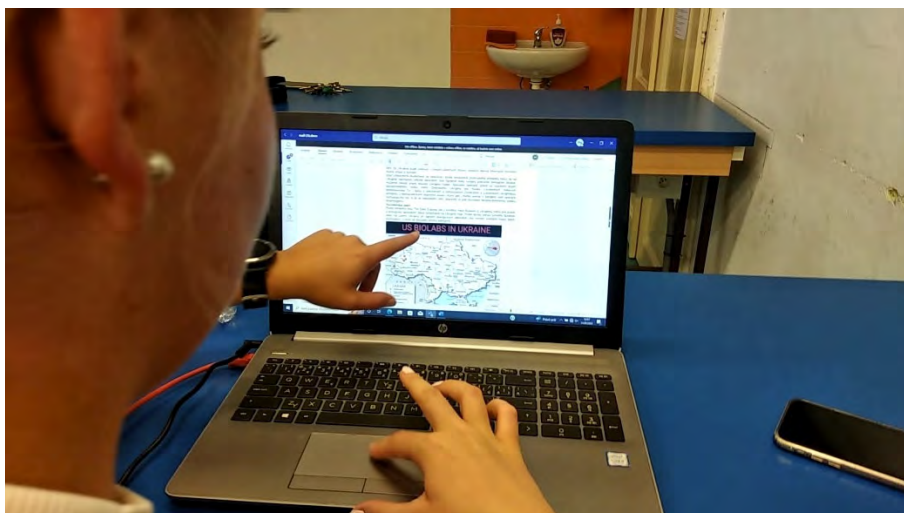
Aktivita „vytváranie vlastných falošných správ a dezinformácií“

Na základe získaných zručností z prvej aktivity študenti postúpili k zložitejšej aktivite, v ktorej boli sami tvorcami fake news a dezinformáciou. Rovnako ako predtým u učiteľov, aj tu bolo úlohou vytvoriť novinky, ktoré nebolo možné okamžite označiť za falošné. Žiaci boli opäť rozdelení do skupín, ktoré tentoraz medzi sebou súťažili o väčší úspech v uznaní. Úlohou aktivity bolo naučiť študentov princípy tvorby fake news a dezinformácií formou hry a následne im uľahčiť ich rozpoznanie pri iných príležitostiach. Do aktivity sa zapojili študenti rovnakého veku a opäť sa dá ich úspešnosť označiť za vynikajúcu.

Aktivita „Práca so skutočným svetom falošných správ a dezinformácií“

V rámci tejto aktivity sa študenti zoznámili so skutočným svetom fake news a dezinformácií. Študenti sa bežne dostávajú do kontaktu s týmto svetom prostredníctvom sociálnych sietí alebo internetu. Študentom boli ukázané diela popredných českých tvorcov dezinformácií a úlohou študentov bolo zistiť, kde v texte tieto autori túto dezinformáciu použili. K zadanej úlohe museli žiaci využiť zručnosti získané predchádzajúcou činnosťou, ale aj znalosti, ktoré získavajú štúdiom na našej škole. Vek študentov bol opäť rovnaký a ich prácu možno označiť za perfektnú.

8.3. Rakúsko

Aktivity v Rakúsku boli realizované na **Gymnasium und Realgymnasium Klagenfurt, Lerchenfeldstraße** priamo za účasti 2 učiteľov (predmetom *náboženstva a etika* prvým a *anglickým* druhým jazykom) a 131 študentov vo veku 11 až 16 rokov.

Obaja učitelia mali každopádne príležitosť podeliť sa o svoje aktivity a výsledky s ďalšími 13 učiteľmi v rovnakej škole, a to aj pomocou výkazov, ktoré projekt poskytol pre každú jednotlivú aktivitu.

Prístup a obsah aktivít

Rôzne triedne aktivity mali rôzne prístupy a ciele, ktoré je možné obnoviť nasledovne, zoskupením niekoľkých akcií do konkrétnych predmetov:

Aktivita 1 – Odstránenie falošných informácií – Testovacie tampóny na jedovaté korony?

Kľúčovým cieľom bolo naučiť sa stratégiu odstraňovania falošných správ, vedieť nájsť dostatok informácií a faktov, ktoré by informovali/presvedčili niekoho, kto týmto falošným informáciám verí, o opaku (*tj že testovacie*

tampóny nie sú jedovaté a nikomu, kto ich používa, neublíži).

Študenti boli opýtaní, aké kroky by podnikli, aby našli informácie podporujúce ich domnienku, že informácie o tom, že výtery z koronového testu sú jedovaté, musia byť falošné, a potom krok za krokom našli spoľahlivé informácie na spoľahlivých webových stránkach. Trieda tiež narazila na polospoľahlivé informácie/videá a dvakrát skontrolovala pozadie (ako napríklad video rakúskeho politika, ktorý sa zaoberal problémom v rakúskom parlamente). Na záver študenti prezentovali svoje poznatky a úvahy o výsledkoch a zdrojoch informácií.

Aktivita 2 – Huntingtonov stret civilizácií – demontáž Huntingtonových téz

Hlavným cieľom bolo prinútiť študentov, aby si uvedomili, že to, čo sa javí ako fakty alebo „pravda“, nemusí byť vždy pravda alebo celá pravda. Študenti sa navyše vždy budú pýtať sami seba na čokoľvek, čo im bude prezentované na faktoch – aj keď pochádzajú od politikov alebo univerzitných profesorov.

Aktivita sledovala niekoľko artikulovaných krokov:

1) definovanie významu „kultúry“, 2) rozdelenie populácie sveta na kultúrne entity zdôrazňujúce, aký zložitý to môže byť, 3) mapovanie sveta podľa kultúrnych entít, 4) predstavenie Huntingtonovho rozdelenia sveta na kultúrne entity na porovnanie s ich a vyrovnanie sa s hlavnou tézou, ktorá naznačuje, že kultúrna a náboženská identita ľudí bude primárnym zdrojom konfliktov vo svete po studenej vojne, 5) prinútiť študentov, aby zhodnotili, do akej miery súhlasí s jeho výrokmi, 6) zoskupenia študentov do 4 Huntingtonových téz hľadajúcich zistení, ktoré by ich potvrdili alebo v rozpore, a nakoniec 7) prezentovať svoje výstupy vo všeobecnej diskusii o Huntingtonových tézach a nebezpečenstvách, kedy ich brať ako skutočnú pravdu.

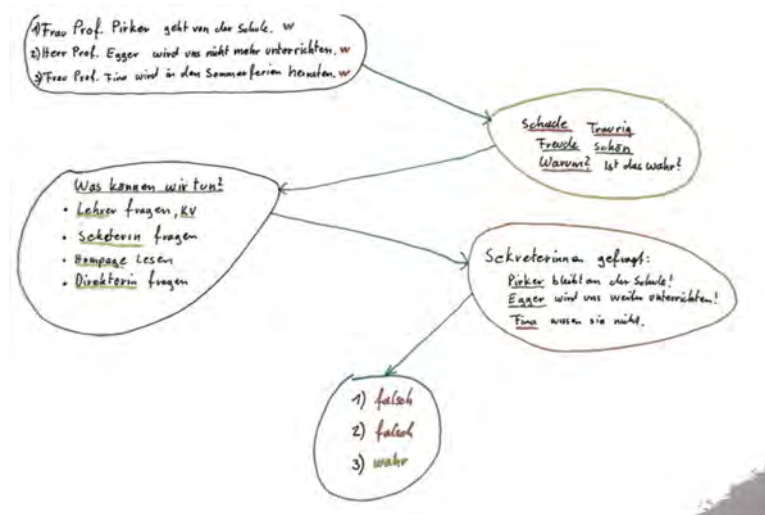

Nakoniec študenti zistili, že rozdelenie svetovej populácie do kultúrnych celkov je veľmi ťažké. Všimli si tiež, že v oddieloch neboli zahrnuté menšiny. Navyše zistili, že s Huntingtonovými tézami treba zaobchádzať opatrne, pretože väčšina z nich zistila, že nie vždy hovoril pravdu alebo že vynechával fakty.

Aktivita 2 – Je pravda, že...?

V tejto aktivite boli študenti konfrontovaní so stromovými fámami o učiteľoch v škole s hlavným cieľom uvedomiť si, že nie všetky fámy musia byť pravdivé a kriticky premýšľať a nachádzať vlastné odpovede.

Podrobnejšie bola táto aktivita určená najmladšej cieľovej skupine (vo veku 11 a 12 rokov) a tiež pripravená spoločne s 3 cieľovými učiteľmi, ktorí boli oslovení 3 fámami, ktoré treba skontrolovať: jeden učiteľ opúšťa školu hneď budúci rok, druhý už od ďalšieho semestra vo triede neučia a tretia sa cez prázdniny vydáva. Rovnakí učitelia poskytli príbeh na podporu svojich fám a študenti sa zhromaždili do skupín, definovali tri metódy, ako tieto fámy skontrolovať, a začali podľa toho skúmať. Obrázok ukazuje tabuľku pripravenú skupinou a zdieľanú so všetkými triedami, ktorá predstavuje každý krok ich

výskumnej činnosti.

Nakoniec študenti zistili, že by mali diskutovať o tom, čo si myslia, že je pravdepodobne pravda, nájst spôsoby, ako tieto fámy skontrolovať a koho by sa mohli opýtať okrem učiteľov.

Aktivita 2 – Identifikácia rôznych názorov na izraelský konflikt¹

V tejto aktivite boli študenti požiadaní, aby na internete vyhľadali zdroje informácií o izraelskom konflikte, rozlíšili medzi sociálnymi a nesociálnymi zdrojmi a vyhodnotili všetky objavené a použité zdroje.

Aktivita začala dotazom študentov, čo už o konflikte vedeli, a rozdelení do dvoch skupín dostali za úlohu vyhľadať informácie o izraelskom konflikte na internete. Jedna skupina mala povolené používať iba sociálne médiá, druhá skupina iba nesociálne médiá. Potom, čo predložili svoje zdroje, boli rozdelení do ďalších dvoch skupín, z ktorých jedna skúmala pohľad ľudu Izraela a druhá pohľad ľudu Palestíny. Nakoniec každá skupina predložila svoje argumenty podporujúce ich názor ako správny. S učiteľom ako jediným moderátorom boli študenti privedení k zamysleniu nad tým, ako sa cítia vo svojej úlohe a

¹ Táto činnosť bola vykonávaná počas druhého polroka školského roku 2022-2023, teda dlho pred teroristickým útokom Hamasu na Izrael 7. októbra 2023 a jeho následky.

hovorí za ich stranu. Napokon zhládnutie objektívneho dokumentu na danú tému poskytlo triede lepší obrázok o celej problematike.

V závere boli študenti privedení k tomu, aby si vyskúšali, aké môžu byť médiá jednostranné, pokiaľ ide o jednu stranu konfliktu, a pochopili dôvod svojho pohľadu na tento konflikt. Lepšia znalosť histórie a skutočných faktov akéhokoľvek konfliktu je zásadná, aj keď väčšinou zostáva veľmi ťažké vytvoriť si názor na to, kto je vinník, pretože obe strany majú dobré a zlé argumenty.

8.4. Taliansko

Pilotné testovanie v Taliansku bolo vykonané na troch rôznych stredných školách: LICEO ARTISTICO „F.MENGARONI“ a Liceo „T. Mamiani „so sídlom v Pesaro, Istituto di Istruzione Superiore „F. Seneca“, so sídlom vo Fano .

Celkom je zapojených 5 tried s celkovým počtom 111 žiakov vo veku od 14 do 17 rokov a zapojení 3 učitelia. Väčšina aktivít prebiehala v hodinách občianskej výchovy av hodine Cudzieho jazyka (angličtiny).

Dvaja z troch zapojených stredoškolských učiteľov mali možnosť zdieľať výsledky a podrobnosti projektu s celou školou počas triednej rady a učiteľských zhromaždení.

Prístup a obsah aktivít

Aktivita 1 Umelá inteligencia a Chat GPT

Do „Aktivity 1 Umelá inteligencia a chat GPT“ sa zapojili študenti tretích ročníkov stredných škôl z lingvistickej oblasti, ktorých sa zúčastnilo 13 študentov vo veku 16–17 rokov.

Aktivita skúmala umelú inteligenciu ako relevantnú tému s významnými dôsledkami vo vede, ekonomike, kultúre a spoločnosti.

Jeho cieľom bolo zvýšiť povedomie študentov nielen o fenoméne samotnom, ale aj o rôznych uhloch pohľadu, z ktorých bol prezentovaný a hodnotený. To ich povzbudilo, aby kriticky pochopili zámery komunikácie. Najmä so zameraním na Chat GPT študenti preskúmali jeho potenciálne hlboké dôsledky, a to aj vo vzdelávacej oblasti.

Aktivita trvala 2 hodiny a prebiehala nasledovne:

1. Krok 1: Zadanie témy a zoskupenia študentov.
2. Krok 2: Krátka diskusia na základe otázok uvedených v Aktivite 1.
3. Krok 3: Študenti mali za úlohu nájsť z webu 2 až 4 zdroje na zadanú tému.
4. Krok 4: Jednotlivé skupiny hodnotia spoľahlivosť informácií pomocou zadaných otázok.
5. Krok 5: Hĺbková analýza informácií s ohľadom na dôveryhodnosť, platnosť a úplnosť.
6. Krok 6: Diskusia so študentmi na základe analyzovaných informácií s cieľom určiť kritériá pre spoľahlivé informácie.
7. Krok 7: Preskúmanie ďalších prvkov súvisiacich s interpretáciou informácií so zameraním na konfirmačné skreslenie.

V rámci prípravy na aktivitu bol vytvorený súbor obsahujúci otázky určené na posúdenie spoľahlivosti, dôveryhodnosti, autorstva, perspektív, platnosti a úplnosti informácií.

Študenti sa sústredili na konkrétne kritériá považované za kľúčové pre hodnotenie informácií objavených na internete. Zvlášť zdôraznili aspekty, ako je jazyk používaný v dokumentoch, prítomnosť spoľahlivých odkazov a

nutnosť ich overiť. U autora zdôraznili dôležitosť presného overenia identity autora a perspektívy, z ktorej sledujú a hodnotia tému, ku ktorej sa vyjadrujú.

Tu je zoznam použitých dokumentov:

https://blog.osservatori.net/it_it/storia-intelligenza-artificiale

[https://www.treccani.it/enciclopedia/intelligenza-artificiale#:~:text=Si%20chiama%20intelligenza%20artificiale%20\(IA,%2C%20dell'intero%20pensiero%20umano](https://www.treccani.it/enciclopedia/intelligenza-artificiale#:~:text=Si%20chiama%20intelligenza%20artificiale%20(IA,%2C%20dell'intero%20pensiero%20umano)

Aktivita 2 Fake news? 8. marec a Medzinárodný deň žien

"Aktivita 2 Fake news? 8. marec a Medzinárodný deň žien" zahŕňali študentov 10. ročníka (vo veku 14-15 rokov) celkom 26 účastníkov.

Cieľom aktivity je zvýšiť povedomie o kľúčových pojmoch, ako sú dezinformácie, dezinformácie, predsudky a zaujatosť, a tiež rozlišovať medzi faktami a názormi.

Študenti vykonali overenie faktov súvisiacich s dôvodmi, ktoré viedli k výberu dátumu 8. marca každého roka k oslave Medzinárodného dňa žien. Pri analýze článkov zvažovali faktory, ako je rozlišovanie medzi faktami a názormi, hodnotenie spoľahlivosti zdroja a hodnotenie dôveryhodnosti zúčastnených autorov a aktérov.

Aktivita trvala 4 hodiny a prebiehala nasledovne:

- Krok 1: Začnite krátku triednu diskusiu vedenú učiteľom o hlavných dôvodoch osláv Medzinárodného dňa žien a rôznych teóriách, ktoré stoja za výberom dátumu.
- Krok 2: Vykonajte krátku prezentáciu zahŕňajúcu kľúčové pojmy, ako sú falošné správy, dezinformácie, dezinformácie, predsudky a predsudky, a tiež predstavte pojmy ako herci, agenti, fakty, názory a role a vplyv médií v spoločnosti.
- Krok 3: Poskytnite pokyny, ako nájsť a overiť informácie, konkrétne na internete.
- Krok 4: Usporiadajte študentov do malých skupín po dvoch alebo troch, aby našli a preskúmali webové stránky.
- Krok 5: Nechajte študentov vyplniť Modul 1-1-IV „Zdroj a jeho relevancia a dôveryhodnosť“ pomocou poskytnutej šablóny pre triedu.
- Krok 6: Aktivitu zakončite záverečnou diskusiou, kde sa podelíte o zistenia a postrehy.

Učiteľ pripravil podklady pre aktivitu, vrátane zoznamu webových stránok súvisiacich s témou od rôznych kultúrnych medzinárodných inštitútov, odborov, inštitútov historických štúdií, univerzít, organizácií pre práva žien atď.

Po tom, ako boli študenti informovaní o rôznych odpovediach na otázky, mali za úlohu samostatne hľadať alternatívy k téme pomocou internetu, bez akýchkoľvek konkrétnych odporúčaní, zabezpečiť vyvážený pohľad s aspoň jedným podporným a jedným opačným pohľadom. Ich cieľom bolo preskúmať a pochopiť dôvody rôznych uhlov pohľadu súvisiacich s témou. Tento prístup podporoval nezávislý výskum, kritické myslenie a schopnosť analyzovať rôzne pohľady na danú tému.

V konečnom výsledku museli študenti posúdiť zdroje, ktoré našli. Pri každom článku museli preskúmať dôvody a zámyery autora alebo herca. Cieľom tohto kroku bolo rozvinúť ich zručnosti kritického myslenia vyhodnotením motívov a perspektív, ktoré sú základom informácií, s ktorými sa stretli, a podporiť tak hlbšie pochopenie spoľahlivosti zdrojov a potenciálnych predsudkov.

Odporúčanie: Stručný úvod k téme zaistil, že všetci študenti jasne porozumeli svojej úlohe. Stanovenie konkrétneho limitu počtu zdrojov dôkazov sa ukázalo ako prínosné.

Aktivita 3 Falošné správy a dezinformácie týkajúce sa zmeny klímy a globálneho otepľovania

„Aktivita 3 Falošné správy a dezinformácie týkajúce sa zmeny klímy a globálneho otepľovania“ zapojila študentov 10. ročníka (vo veku 14 – 15 rokov) s celkovým počtom 20 účastníkov.

Cieľom aktivity je zvýšiť povedomie o kľúčových pojmoch, ako sú dezinformácie, dezinformácie, predsudky a predsudky, a tiež rozlišovať medzi faktami a názormi. Aktivita zahŕňa školenia o overovaní faktov prostredníctvom analýzy vybraných webových stránok, ktoré pojednávajú o teóriách súvisiacich so zmenou klímy a globálnym otepľovaním. To zahŕňa skúmanie článkov za účelom rozlíšenia medzi faktami a názormi, hodnotenie vierohodnosti zdroja, identifikáciu aktérov a autorov a posúdenie spoľahlivosti stránky i textu.

Aktivita trvala 4 hodiny a prebiehala nasledovne:

- Krok 1: Začnite krátkou triednou diskusiou vedenou učiteľom o dopade zmeny klímy vo svete aj v našej krajine. Diskutujte o jej príčinách a možných riešeniach alebo stratégiách zmierňovania.
- Krok 2: Prezentujte kľúčové pojmy, ako sú fake news, dezinformácie, dezinformácie, predsudky, predsudky, aktéri, agenti, fakty, názory a role médií v spoločnosti.
- Krok 3: Vzdelávajte študentov, ako vyhľadávať a overovať informácie v médiách.
- Krok 4: Usporiadajte študentov do malých skupín po dvoch alebo troch a dajte im za úlohu nájsť a preskúmať webové stránky.
- Krok 5: Požiadajte študentov, aby vyplnili šablónu „Modul 1-1-IV Zdroj a jeho relevantnosť a dôveryhodnosť“ poskytnutú pre triedu.
- Krok 6: Aktivitu zakončíte záverečnou diskusiou, ktorá študentom umožní podeliť sa o svoje zistenia a postrehy.

Pri príprave aktivity boli preskúmané rôzne webové stránky o zmene klímy a globálnom otepľovaní, ktoré zahŕňali pohľady medzinárodných organizácií a rôznych vedcov. Zdroje obsahovali podporné aj opačné názory na tieto otázky.

Študenti boli inštruovaní, aby nezávisle vyhľadávali na internete dôkazy bez konkrétnych odporúčaní webových stránok. Bolo od nich požadované, aby našli dve až tri miesta, z toho aspoň jeden podporný a jeden opačný pohľad na danú tému. Tieto webové stránky slúžili študentom ako zdroje na preskúmavanie a zhromažďovanie informácií počas aktivity, čím podporovali rôznorodé a komplexné chápanie predmetu. Rozmanitosť zdrojov mala za cieľ povzbudiť kritické myslenie a analýzu medzi študentmi, keď sa zaoberali rôznymi pohľadmi a informáciami z renomovaných zdrojov.

V konečnom výsledku museli študenti posúdiť zdroje, ktoré našli. Pri každom článku museli preskúmať dôvody a zámyery autora alebo herca.

Odporúčanie: Stručný úvod k téme zaistil, že všetci študenti jasne porozumeli svojej úlohe. Stanovenie konkrétneho limitu počtu zdrojov dôkazov sa ukázalo ako prínosné.

Aktivita 5 Umelá inteligencia a falošné správy

„Aktivita 5 Falošné správy a dezinformácie týkajúce sa zmeny klímy a globálneho otepľovania“ sa zúčastnilo 25 študentov (vo veku 14 – 15 rokov).

Cieľom aktivity je zlepšiť porozumenie novým technológiám spojeným s umelou inteligenciou a identifikovať dezinformácie a fake news prostredníctvom výskumu z oficiálnych zdrojov.

Aktivita trvala 3 hodiny a prebiehala nasledovne:

- Krok 1: Trieda bola rozdelená do 3 skupín, každej z nich bol pridelený jeden z obrázkov generovaných umelou inteligenciou:
 - Pápež s traperskými postavami
 - Trumpovo zatknutie
 - Salvini v posteli s čiernym chalanom
- Krok 2: Pomocou modelu A1 študenti diskutovali o klamlivej povahe novinových článkov, ktoré na prvý pohľad vyzerajú realisticky, ale sú nepravdepodobné.
- Krok 3: Študenti vykonali prieskum zdrojov, a to ako softvéru vytvárajúceho obrázky, tak falošných správ spojených s obrázkami.
- Krok 4: Študenti prezentovali svoje poznatky svojim spolužiakom a za podpory učiteľa sa o svoje objavy podelili na tabuľu.

Medzi materiály pripravené učiteľom pre aktivitu patrili: Úvod do umelej inteligencie a Výskum významných obrázkov vytvorených pomocou softvéru umelej inteligencie (napr. midjourney, chatgpt).

Študenti využívali svoje osobné zariadenia, vrátane počítačov, tabletov a smartfónov, na vyhľadávanie na internete počas celej aktivity.

Výsledky činnosti zahŕňajú vyhodnotenie poskytnutých aj online zdrojov. Študenti sa zapojili do diskusií na každú identifikovanú tému, podporenú zhromaždenými dôkazmi, predviedli svoju schopnosť identifikovať predsudky a presne určiť dezinformácie skryté za obrázky.

Rovnaká aktivita bola opakovaná v inej triede, do ktorej sa zapojilo 27 študentov vo veku 16 – 17 rokov.

8.5. Poľsko

Pilotné testovanie v Poľsku bolo vykonané v troch rôznych školách:

- 1) III. stredná škola s bilingválnymi oddeleniami v Zabrze;
- 2) Základná škola č. 20 v Katoviciach;
- 3) Základná škola č. 9 v Gliwiciach.

Celkom 313 študentov vo veku od 10 do 18 rokov a 18 učiteľov (z rôznych predmetov: poľský jazyk, dejepis, matematika, taliančina, francúzština, biológia, nemčina, zemepis) .

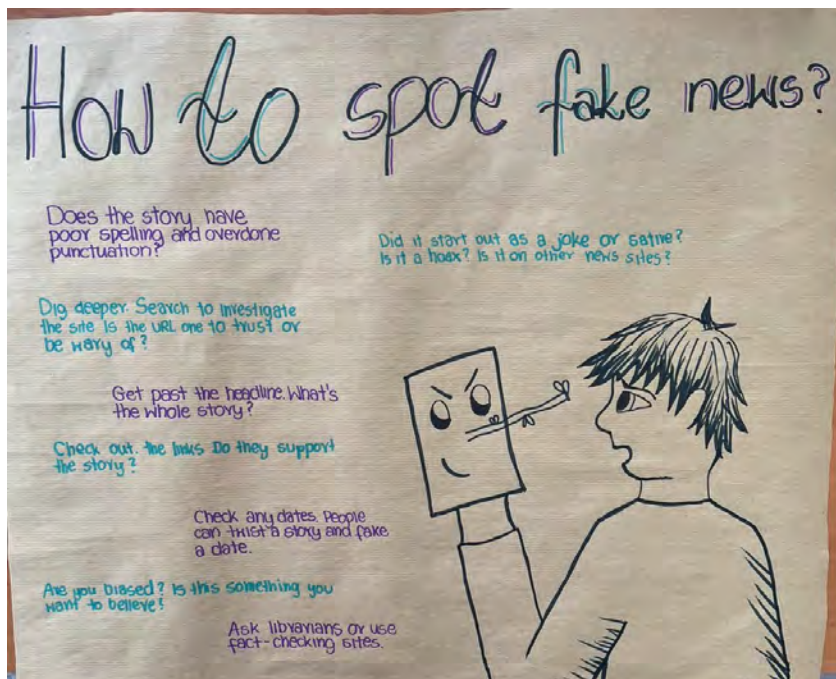
III STREDNÁ ŠKOLA S BILINGVÁLNymi ODDELENIAMi V ZABRZE

Aktivita 1

Asi stodvadsať študentov vo veku 15 až 18 rokov sa v rámci výučby angličtiny zúčastnilo projektu „Active“ na III. strednej škole v Zabrze. Každá skupina zapojená do projektu sa najskôr dozvedela o zámeroch a zámeroch projektu a potom v skupinách po troch/štyroch pripravila prezentácie o falošných

správach. Každý skupine boli pridelené tri lekcie (125 minút) na prácu v skupinách a prípravu prezentácií. V ďalších dvoch lekciách potom študenti prezentovali svoju prácu a diskutovali o fake news.

Krok 1

- účasť študentov prvých, druhých a tretích tried strednej školy na hodinách angličtiny (cca 100 študentov)
- Úvodné lekcie o FAKE NEWS
- čo sú zač
- kde na nich môžeme naraziť
- počúvanie s porozumením
- vyhľadávanie príkladov falošných správ

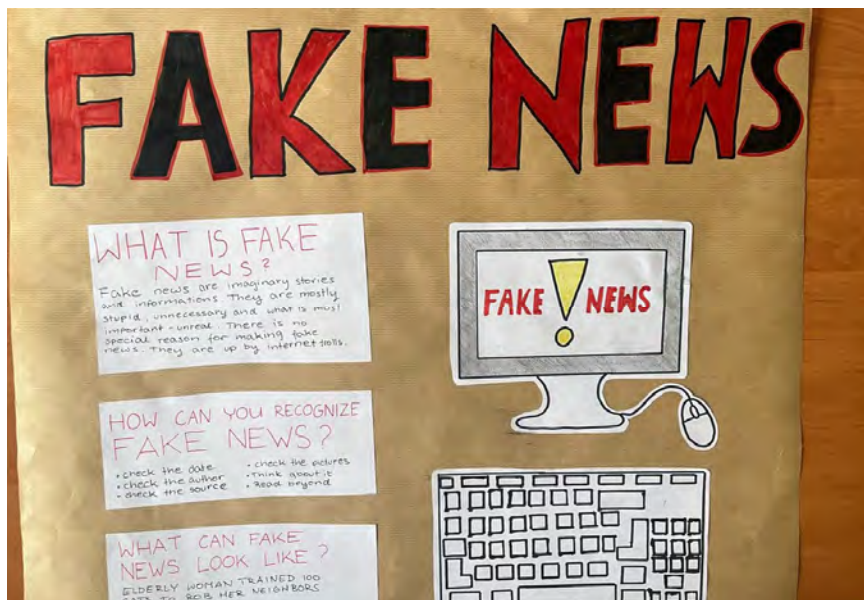
Krok 2

- prezentácia projektu a jeho hlavných cieľov a cieľov
- rozdelenie študentov do skupín po troch/štyroch ľuďoch
- výber ľubovoľnej témy (biológia, zemepis, zvieratá, strava, história atď.)
- príprava prezentácií na zadanú tému (dve skutočné informácie, jedna fake news)
- práca v skupinách v triede cca 3 vyučovacie hodiny

Krok 3

- prezentácia každej skupiny
- úloha zvyšku: zachytiť falošné správy z každej prezentácie
- diskusia: čo študentom uľahčilo a čo naopak ťažké, hodnotenie prezentácií študentov
- diskusie: ako byť pozornejší k fake news, ako kontrolovať zdroje

Aktivita 2

28.02.2023 Školenia k projektu (2 hodiny) sa zúčastnilo 9 učiteľov rôznych predmetov (poľský jazyk, dejepis, matematika, taliančina, francúzština, biológia, nemčina, zemepis). Učitelia sa dozvedeli o hlavných predpokladoch a cieľoch projektu. Niektorí z nich sa počas výučby pokúsili predstaviť prvky projektu.

Spätná väzba

V skupinách, kde sa projektové aktivity vykonávali, sa študenti veľmi zapájali do práce a prípravy prezentácie. Samotný projekt hodnotili ako veľmi zaujímavý a rozvíjajúci sa. Navyše si vďaka aktivitám projektu študenti rozšírili svoje znalosti a povedomie o fake news. Navyše vďaka projektovým nástrojom mohli rozvíjať svoju schopnosť kriticky myslieť, chápať súvislosti, overovať informačné zdroje, budovať kultúru dialógu a vykonávať vlastný výskum. Aj učitelia, ktorí sa zapojili do projektu, hodnotili projekt ako veľmi zaujímavý a rozvíjajúci sa. Nepochybne využijú projektové aktivity vo svojej vzdelávacej práci aj v budúcnosti.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA Č. 20 V KATOVICIACH

„Zodpovednosť za slovo“ – rad projektových aktivít:

5 hlavných stretnutí zapojilo 5 tried s celkom 38 študentmi a 3 učiteľmi . Väčšina aktivít prebiehala v hodinách poľského anglického jazyka.

Aktivity:

- Workshop o tom, ako si overiť informácie na internete
- Pravda alebo lož? Uvádzanie znalostí do praxe
Žiaci samostatne vybrali aktuálne témy, overovali informácie dostupné na internete na rôznych portáloch a prezentovali výsledky svojej práce.
- Testovanie životných hackov známych TikTokers
Žiaci testovali účinnosť lifehackov nájdených na TikToku, natáčali filmy, porovnávali efekty svojich experimentov s realizáciou na videách na internete.
- Sociálny experiment. Aké ťažké je vyrábať fake news?
VYTVÁRANIE VLASTNÝCH FAKE NEWS – na čo?
Žiaci sa dozvedeli o aplikáciách a portáloch, ktoré umožňujú produkciu fake news
Skontrolovali, koľko energie je potrebných na vytvorenie falošných správ,
Overili si, koľko ľudí v ich komunite má vo zvyku overovať informácie.

Účinky účasti na projekte:

Pri realizácii základného kurikula mali žiaci príležitosť diskutovať o otázkach, ktoré sú pre nich dôležité:

- Spoločne sme preskúmali informácie, ktoré sa týkali najmä mladých ľudí;

- Deti mali možnosť vykonať experiment a analyzovať jeho výsledky;
- Žiaci sa dozvedeli, aké ľahké je vytvárať falošné správy a aké ťažké je ich rozpoznať;
- Mladí ľudia upozornili na to, ako často sú vystavení manipulácii.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA Č. 9 V GLIWICE

1. Prezentácia programu na porade zamestnancov v septembri
2. Diskusia a akčný plán pri rokovaní Humanitného tímu
3. Tri jazykové triedy žiakov 8. ročníka (78 žiakov v angličtine) a tri nižšie triedy (77 žiakov) v poľštine) boli zapojení do projektu

Projektový tím tvoria traja učitelia anglického jazyka a traja triedni učitelia 4.–6.

4. Práca prebiehala podľa nasledujúcich fáz (Materiály padletov):

- i. Workshopy „Mediálna gramotnosť Úvod“ a Internetová bezpečnosť
- ii. Zoznámenie študentov s pojmami: fake news, hoax, dezinformácia, dezinformácia, reklama, propaganda, satira, clickbait atď.
- iii. Analýza známych hoaxov:
 - S akými nástrojmi boli vytvorené?
 - Ako ľudia prišli na to, že je to falošné?
 - Ako reagovali?
 - Aký bol účel týchto akcií?
- iv. Prieskum študentov – vyhľadávanie falošných správ na internete.

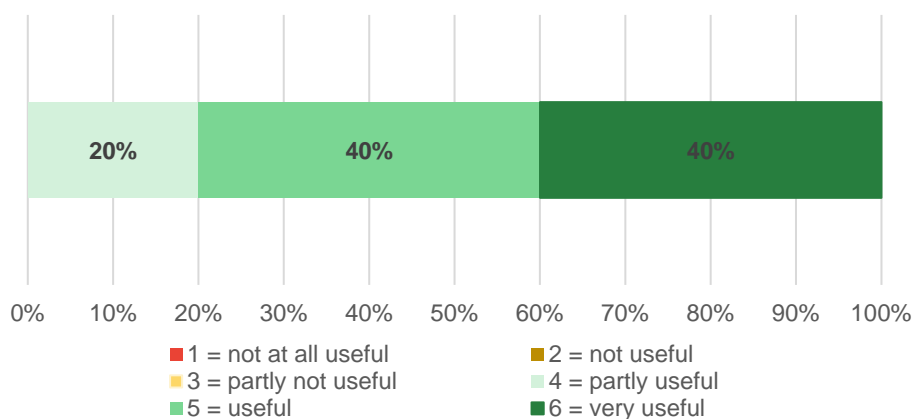
- v. Analýza textov, videí, fotografií pomocou Ako rozpoznať falošné správy? Sprievodca
- vi. Vytvorenie databázy pre ostatných študentov - užitočné stránky, postupy. Tvorba plagátov.
- vii. Falošné alebo skutočné? cvičenie: titulky / fotky / filmy / profilové fotky (tváre)
- viii. Skupinová práca – vytváranie falošných správ, ktoré znejú/vyzerajú veľmi pravdepodobne, alebo hľadanie skutočných príbehov, ktoré znie neskutočne
- ix. Prezentovať tieto diela ostatným triedam, ktoré sa zúčastňujú na projekte, a urobiť triedne rozhodnutie: falošné alebo skutočné?
- x. Diskusia: Ktoré prvky týchto príbehov vzbudzujú dôveru a ktoré sa zdajú podozrivé? Na základe čoho si to myslíme?
- xi. Diskusia v skupinách – aký vplyv môže mať tento typ správ na príjemcu, zoradenie od najmenej škodlivých po najnebezpečnejšie.
- xii. Výuková činnosť – študenti viedli workshopy pre ostatných žiakov 4.-8. ročníka s využitím získaných znalostí a zručností

9. pre učiteľov

Všetci učitelia považovali účasť na projekte za užitočnú. Veľmi užitočná bola účasť pre 40 % učiteľov a pre 20 % čiastočne užitočná. Učitelia, pre ktorých bola účasť v projekte užitočná len čiastočne, boli tí, ktorí svoje zručnosti v daných témach hodnotili ako veľmi vysoké ešte pred účasťou na projekte.

Bola pre vás účasť na projekte všeobecne užitočná?

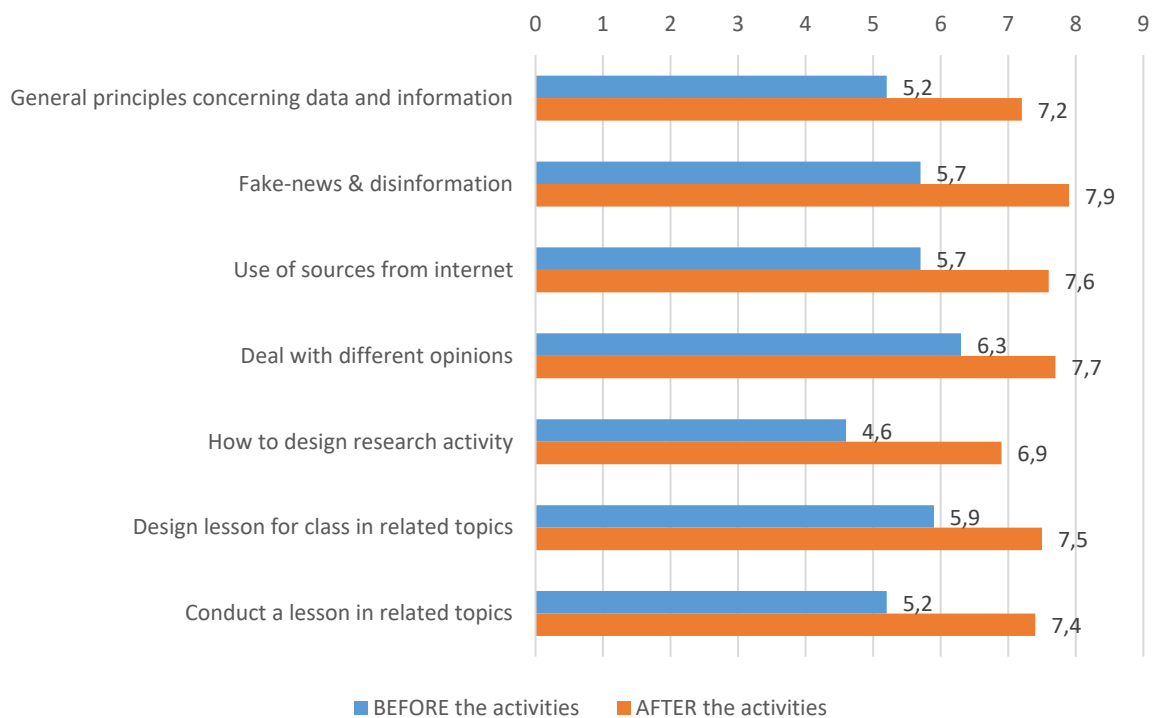
Zdroj: Ex-post hodnotenie implementácie ACTIVE Toolkit v triedach

Na základe výsledkov sebahodnotenia si učitelia vďaka projektu zlepšili svoje zručnosti v jednotlivých oblastiach (v priemere z 5,5 na 7,5 na stupnici od 1 do 9). Účasť pomohla učiteľom zlepšiť ich zručnosti v nasledujúcich oblastiach:

- pochopenie všeobecných princípov týkajúcich sa dát a informácií
- pochopenie falošných správ a dezinformácií
- porozumenie používania zdrojov z internetu
- vysporiadať sa s rôznymi názormi
- navrhnuť výskumnú činnosť
- navrhnuť lekciu pre triedu v súvisiacich témach
- viesť lekciu súvisiacich tém

Ohodnoťte svoje znalosti PRED a PO účasti v projekte ACTIVE.

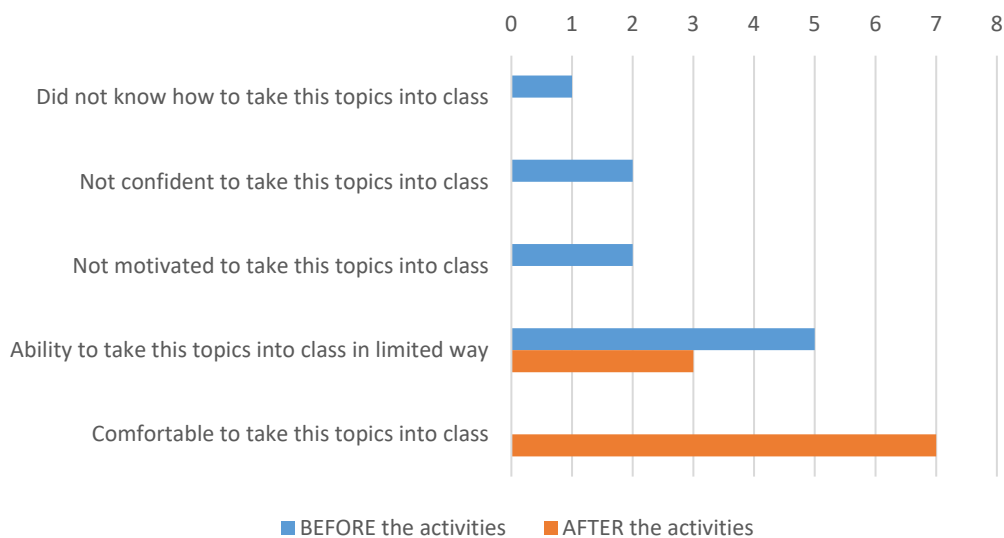
Zdroj: Ex-post hodnotenie implementácie ACTIVE Toolkit v triedach

Poznámka: hodnotené na stupnici 1 až 9, kde 1 zodpovedá obmedzeným znalostiam a 9 zodpovedá dobrým znalostiam

Zapojenie učiteľov do projektových aktivít a implementácie ACTIVE Toolkit v triedach malo významný pozitívny vplyv na ich schopnosť vnášať do triednych aktivít dotknuté témy fake-news, dezinformácií a kontroverzných tém.

Aká bola vaša schopnosť pripravovať a viesť triedne hodiny týkajúce sa tém PRED vašou účasťou v projekte ACTIVE v porovnaní s TERAZ?

Zdroj: Ex-post hodnotenie implementácie ACTIVE Toolkit v triedach

Kvalitatívna spätná väzba od učiteľov, čo získali vďaka implementácii sady ACTIVE Toolkit v triede so študentmi:

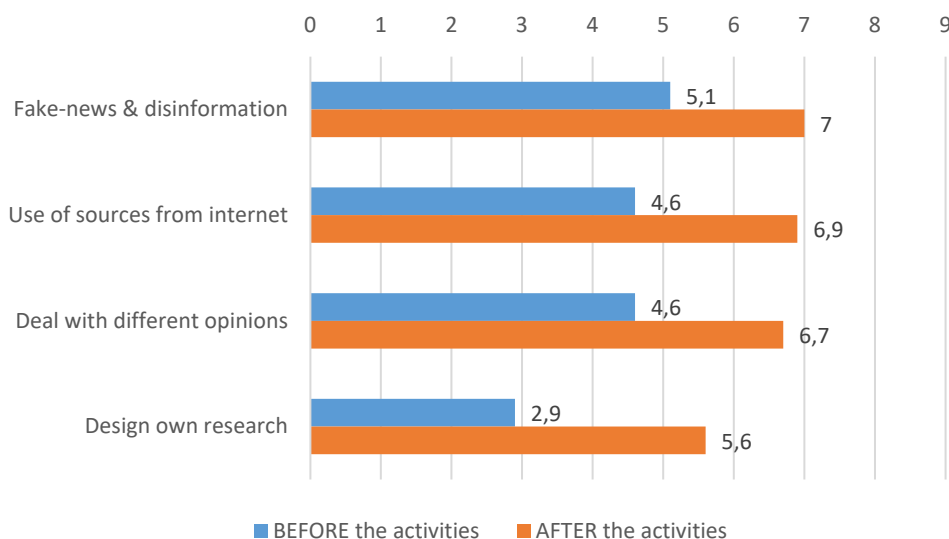
- Naučil som sa, **ako zvýšiť povedomie študentov o falošných správach a dezinformáciách** . Naučil som sa tiež projektovať výskumnú činnosť.
- Ako **rozpoznať predsudky**
- Nové príklady a **inšpirácie pre moje vlastné lekcie** . Bol som nútený **vytvárať nové aktivity** , študovať viac zdrojov. A tiež skúsenosť s účasťou na medzinárodnom projekte Erasmus.
- Ako viesť lekcii, navrhnuť výskumnú činnosť, **navrhnuť lekcii pre triedu** .
- Dostal som množstvo rôznych nápadov, ako implementovať kritický pohľad na informácie a zdroje do lekcie.
- Naučil som sa **nevykonávať súvisiace činnosti s vopred vytvorenými nápadmi alebo očakávanými výsledkami** . Študenti **svojimi postrehami** a názormi často prekvapili a často bolo ťažké ich zahrnúť v prospech ortodoxnejších názorov. Tiež som sa dozvedel, že **študenti boli často oveľa gramotnejší o zdrojoch informácií ako učiteľ** a boli oveľa lepšie schopní rozpoznať príklady dezinformácií, dezinformácií a fake news.
- Naučil som sa **lepšie triediť informácie** na prípravu aktivít pre študentov. Sám som sa **naučil lepšie rozumieť jednotlivým krokom pri práci s fake news**. Mám lepší prehľad o aktivitách, ktoré sú zamerané na témy, ktoré súvisia s fake news a prácou s informačnými zdrojmi.
- Nová **inšpirácia pre moje lekcie** , **d ďalšie uhly pohľadu** (vzdelávanie naprieč zúčastnenými krajinami)
- **Zvažovanie toho, ako myseľ funguje a podlieha predsudkom** , predsudkom a „zónam pohodlia“ a ako by mohli oklamať našu schopnosť uvažovania a byť zavádzajúce.

10. Skúsenosti a výsledky hodnotenia pre študentov

Konečnou cieľovou skupinou aktivít sú študenti. Na základe hodnotenia učiteľov študenti, ktorí sa zúčastnili triednych aktivít, ťažili z aktivít tým, že zlepšili svoju schopnosť zaobchádzať s fake-news a dezinformáciami, využívať zdroje na internete, vysporiadať sa s odlišnými názormi a navrhovať vlastný výskum. Hodnotenie od učiteľov ukazuje, že študenti boli pred aktivitami veľmi málo oboznámení s navrhovaním vlastného výskumu a že aktivity pomohli študentom pochopiť základné princípy a metódy výskumu. Na druhú stranu znalosti, ako sa vysporiadať s fake-news a dezinformáciami a s overovaním faktov, boli pred t

Ohodnoťte znalosti študentov, ktorí sa zúčastnili triednych aktivít PRED a PO AKTÍVNYCH aktivitách vykonávaných v triede

Zdroj: Ex-post hodnotenie implementácie ACTIVE Toolkit v triedach

Poznámka: hodnotené na stupnici 1 až 9, kde 1 zodpovedá obmedzeným znalostiam a 9 zodpovedá dobrým znalostiam

Kvalitatívna spätná väzba od učiteľov, čo ich študenti získali účasťou na aktivitách založených na ACTIVE Toolkit:

- Moji študenti sa naučili, ako **byť opatrnejší**, pokiaľ ide o falošné správy a dezinformácie. Naučili sa tiež kontrolovať informácie a vyhľadávať **zdroje**. Navyše sú schopní **navrhnúť vlastný výskum**.
- **Neverte všetkému**, čo vidíte alebo počujete na internete.
- Jeden príklad: **Aktivita Muammar Khadafí** skvelá skúška: Študenti sa naučili používať rôzne zdroje z internetu (správy, videá, grafy), zaobchádzať s rôznymi možnosťami (Khadafí má svojich nasledovníkov alebo odporcov). Vďaka účasti na súde sa **naučili argumentovať a obhajovať vlastné možnosti**, vynášať rozsudky, odsudzovať diktátora.
- **Pracujte s Fake-news, využívajte zdroje z internetu**, vysporiadajte sa s rôznymi názormi.

- Že nesmie **veriť všetkému**, čo čítajú/počujú/vidia bez toho, aby to spochybňovali na zdroj a účel. Ako dvakrát skontrolovať informácie/zdroje. **Aby som bol kritickejší** .
- Študenti sa dozvedeli, aké ťažké môže byť občas vytvoriť fake news alebo šíriť dezinformácie, aj keď uznali, že ak je vynaložené dostatočné úsilie na ich prípravu, **môžu fake news poskytnúť mocný nástroj na ovplyvňovanie mienky** .
- Deti sa naučili **lepšie rozlišovať jednotlivé internetové zdroje** - naučili sa hľadať autora textu, kedy autor text písal, z akých zdrojov čerpal informácie. Všetky spomínané veci naučili deti porovnávať sa medzi sebou a hodnotiť pravdivosť textov. Žiaci sa dozvedeli , **že nie všetky informácie, ktoré sú zverejnené na internete, sú pravdivé** a naučili sa spôsoby, ako si pravdivosť informácií overiť. Prešli sme niekoľkými typmi overovania informácií. Naučili sa aj sami vytvárať fake news.
- Moji študenti sa naučili , **že každý problém môže mať dve strany a mali by sme spolu hovoriť, aby sme predišli nedorozumeniu** . Snažia sa tiež vytvárať vlastné hoaxy a dezinformácie a sledovať, aké je ľahké ich šíriť a niekedy je **ťažké preukázať ich dôkazy** .
- Naučili sa **vyhľadávať informácie o určitej téme z rôznych zdrojov** na internete, analyzovať rôzne webové stránky, články, texty na danú tému a **sledovať, ako sú osobné záujmy vyjadrené v konkrétnej perspektíve** a ako tieto záujmy vedú k riešeniu danej témy. text. Tiež sa naučili, **ako je naša myseľ podmienená predsudkami, predsudkami, presvedčeniami, osobnými záujmami atď.**, a **ako je pre nás ťažké rozlíšiť správne aspekty našich myšlienok**.

11. Učitelia pokračujú v aktivitách

Účasť učiteľov v projekte ACTIVE ich inšpirovala k tomu, aby začlenili prístup a aktivity ACTIVE do svojich triednych aktivít a všetci učitelia zapojení do záverečného hodnotenia (10 z 13 učiteľov priamo implementujúcich sadu ACTIVE Toolkit) v tom pokračujú alebo plánujú pokračovať. aktivity založené na ACTIVE Toolkit vo svojich triedach so študentmi.

To ukazuje a dokazuje atraktivitu tém a prístupov metodiky ACTIVE.

12. Model pripravený na použitie v školách

ACTIVE Toolkit bol úspešne testovaný učiteľmi v triedach pri školských aktivitách so študentmi. Prínos realizácie aktivít pre učiteľov a študentov/žiakov sa jasne ukázal:

- učitelia môžu ťažiť z rozsiahleho teoretického zázemia a praktických činností, ktoré si môžete vziať do triedy,
- a **študenti** môžu ťažiť z účasti na učení tým, že vykonávajú činnosť a získavajú kompetencie potrebné na riešenie zložitých problémov a informácií na internete.

Po skončení pilotnej fázy projektu boli zozbierané vstupy (*ako od učiteľov, tak od študentov*) určené na lepšie utváranie spoločných konečných **pokynov** indikujúcich navrhovaný spôsob, ako replikovať skúsenosti v iných školách, a tým podporiť učiteľov s základnými pokynmi a poskytol im všetky použité dokumenty a materiál .

V sekcii **Project Results** na webových stránkach projektu ACTIVE [<https://www.active-citizen.eu>] je možné všetky ²nástroje a materiály používané a testované v triedach (*tj. **ACTIVE Toolkit***) **lahko a zadarmo stiahnuť** spolu s týmito **pokynmi** . Cieľom je poskytnúť krátke rozprávanie o skúsenostiach s implementáciou inovatívneho prístupu ACTIVE založeného na ACTIVE Toolkit a inšpirovať široké spektrum stredných škôl na zavádzanie metodík a aktivít do svojich osnov.

Result 1
ACTIVE Toolkit
Toolkit for promoting ACTIVE and responsible citizenship at schools
DOWNLOAD THE TOOLKIT

Result 2
ACTIVE Guidelines
Guidelines for ACTIVE and responsible citizenship in schools
DOWNLOAD THE GUIDELINES

²Všetky dokumenty dostupné na stiahnutie sú licencované pod **medzinárodnou licenciou Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0** a vyvinuté v rámci projektu ACTIVE financovaného programom Erasmus+, preto sú úplne zadarmo, ale nemožno ich použiť pre komerčné aktivity a nemožno z nich získať žiadny druh zisku. použitie.

Toolkit sa skladá z príručiek a manuálov pre podrobné pochopenie konkrétneho obsahu, účelu a krokov každej aktivity a sady pracovných materiálov, ktoré majú byť konkrétne použité v triede, podľa štruktúry načrtnutej v kapitole 6.

Tento graf potom reprodukuje logiku zásahu **prístupu ACTIVE** a poskytuje vizuálne zhrnutie konkrétnych krokov v logickom poradí pre lepšie využitie ACTIVE Toolkit štruktúrovaného takto:

I. **Metodika pre učiteľov** pozostávajúca z vysvetlenia princípov a termínov a pojmov, ktoré majú byť použité pri implementácii Toolkitu. Cieľom metodiky je poskytnúť zázemie a nastaviť spoločný základ a porozumenie pre učiteľov, aby boli pripravení vziať si Toolkit do triedy.

II. **Kniha aktivít pre učiteľov** je súborom pracovných činností (*scenára krok za krokom*), ktoré si učitelia môžu vziať do triedy. Aktivity korešpondujú s témami metodiky, takže učitelia môžu ľahko nájsť vhodnú aktivitu pre tému preberanú v metodike. Existuje aspoň jedna aktivita pre tému zahrnutú v Metodike.

III. **Pracovné materiály pre aktivity a študentov** pozostávajúce z materiálov, ktoré majú byť použité so študentmi počas aktivít. Materiály sa týkajú predovšetkým šablón, ktoré môže učiteľ odovzdať študentom, aby lepšie štruktúroval aktivitu.

Pred začatím činností sa učitelia musia oboznámiť s príslušnými časťami Metodiky pre učiteľov a celkovou skladbou a logikou činností uvedených v Zošite činností pre učiteľov, aby mali celkovú predstavu, akými témami sa činnosti týkajú.

Podrobnejšie dokument nazvaný **Modul 0** poskytuje všeobecné porozumenie modelu ACTIVE a jeho procesu, rovnako ako prvú definíciu základných pojmov, ako sú informácie, fakty, pravda a objektivita.

Aby to bolo praktickejšie a efektívnejšie, uvádzame niekoľko navrhovaných spôsobov (tj konkrétnych triednych aktivít), ako používať nástroje poskytované v sade nástrojov:

- a. „ **Rozsiahla projektová aktivita založená na Toolkite** “ – Použite Toolkit ako základ pre navrhovanie dlhodobej projektovej vzdelávacej aktivity. Implementujte celý rozsah Toolkitu a jeho aktivít krok za krokom počas dlhodobej projektovej vzdelávacej aktivity (budeme to nazývať „veľký projekt“).
- b. „ **Malá projektová aktivita** “ – Použite Toolkit pre malú projektovú aktivitu, ktorú je možné vykonať počas jednej alebo dvoch vyučovacích hodín.
- c. „ **Toolkit implementovaný počas akejkoľvek projektovej aktivity** “ - Použite Toolkit počas akejkoľvek projektovej vzdelávacej aktivity navrhnuť podľa iných princípov alebo metodológie. Aplikujte princípy a koncepty uvedené v Metodike a vyberte vhodné aktivity uvedené v Toolkite relevantné pre vaše projektové aktivity.
- d. „ **Používajte sadu nástrojov na riešenie dezinformácií** “ – Vybrané aktivity môžete veľmi dobre použiť na riešenie iba jednej „interaktívnej/dôležitej“ dezinformácie. Môžu to byť dezinformácie, ktoré nájdete na internete (ako príspevok na sociálnych sieťach, video na YouTube, článok, webová stránka atď.), ktoré by boli preskúmané so študentmi (overenie faktov, predsudky, pochopenie zmyslu informácií).
- e. „ **Toolkit implementovaný počas bežnej výučby** “ - Používajte vybrané aktivity a/alebo pracovné materiály počas bežnej výučby. Vyberte si relevantné koncepty, aktivitu alebo šablónu, ktorá študentom pomôže preskúmať a dozvedieť sa o téme/predmete prebranom v triede.
- f. „ **Riešenie konfliktov** “ – Použite sadu nástrojov a aktivity na vyriešenie konfliktu, ktorý v triede vznikne, pretože sada nástrojov je navrhnutá tak, aby pomohla prekonať rôzne pohľady, presvedčenia a názory.
- g. „ **Inšpirujte sa Toolkitom** “ - Použite Metodiku a navrhované aktivity ako inšpiráciu a nájdite si svoj vlastný prístup, ako preniesť prezentované princípy a koncepty do triedy.

13. Závěry

ACTIVE Toolkit ponúka proces pre prístup k akémukoľvek problému alebo zložitému problému v sérii krokov, ktoré pokrývajú celý proces od definovania problému, nájdenia relevantných informácií, konfrontácie protichodných názorov a predpokladov, skúmania hodnôt zainteresovaných strán až po vyhodnotenie a formuláciu záverov.

Oblasti prebrané v teoretickej metodike sú do výučby vnášané prostredníctvom AKTIVIT. Tie sú založené na princípoch učenia sa praxe a projektového učenia. Navrhnuté aktivity umožňujú študentom rozvíjať kompetencie potrebné na riešenie zložitých problémov a porozumieť informáciám pre zodpovedné rozhodnutia.

ACTIVE Toolkit je možné aplikovať na projektové učenie alebo na „bežnú“ lekciu. ACTIVE Toolkit je obzvlášť užitočný pri riešení dezinformácií a kontroverzných tém a poskytuje učiteľom jedinečný nástroj na riešenie týchto problémov.

Toolkit pokrýva otázky súvisiace s informáciami a zameriava sa na to, ako používať overovanie faktov a laterálne čítanie na identifikáciu dezinformácií a falošných správ. Na rozdiel od väčšiny prístupov k tejto problematike však ide ďalej, nad rámec overovania faktov, a prináša jedinečné prístupy a nástroje k celkovému posúdeniu problému alebo komplexnej témy.